EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.9.30.
COM(2025) 557 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

A veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 649/2012/EU rendeletnek a 2020–2022-es időszakbeli alkalmazásáról szóló összefoglaló jelentés összegzése

{SWD(2025) 278 final}

Alkalmazott rövidítések

Ügynökség	Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA)
BPR	A biocid termékekről szóló rendelet
CLP	Az osztályozásról, címkézésről és csomagolásról szóló rendelet
KN	Kombinált Nómenklatúra
CUS	Vámuniós és statisztikai szám
KNH	Kijelölt nemzeti hatóság
ECHA	Európai Vegyianyag-ügynökség
ePIC	A 649/2012/EU rendelet végrehajtására szolgáló szoftveralkalmazás
EU	Európai Unió
FRA	Közvetlenül alkalmazandó jogszabály
IT	Információtechnológia
NEA	Nemzeti végrehajtó hatóság
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet
HL	Az Európai Unió Hivatalos Lapja
PIC	Előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyás
POP	A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok
PPPR	A növényvédő szerekről szóló rendelet
REACH	A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról szóló rendelet
RIN	Azonosító hivatkozási szám
SDS	Biztonsági adatlap

1. BEVEZETÉS

1.1. A PIC-rendelet

A 649/2012/EU rendelet[1] (a továbbiakban: PIC-rendelet) a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és peszticidek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló Rotterdami Egyezményt hajtja végre. A rendelet célja a felelősségmegosztás és az együttműködési törekvések előmozdítása a veszélyes vegyi anyagok nemzetközi forgalmában, illetve az emberi egészség és a környezet esetleges károsodástól való megóvása a veszélyes vegyi anyagok jellemzőire vonatkozó információcsere megkönnyítésével, az ilyen vegyi anyagok behozatalára és kivitelére vonatkozó, az Európai Unión belüli döntéshozatali folyamatról való rendelkezéssel, valamint a határozatoknak az Egyezmény részes felei és egyéb országok részére történő közlésével.

A PIC-rendelet a Rotterdami Egyezmény III. mellékletében felsorolt vegyi anyagokra és az olyan (szakemberek és fogyasztók által használt) ipari vegyi anyagokra és peszticidekre (beleértve a biocideket) vonatkozik, amelyek az uniós jogszabályok értelmében egészségügyi vagy környezetvédelmi okokból tilalom vagy szigorú korlátozás alá esnek. Túlmutat az Egyezmény követelményein, mivel valamennyi országba irányuló kivitelre vonatkozik, és az egyezményben felsoroltaknál sokkal több vegyi anyag esetében megköveteli az importáló ország hozzájárulását. Emellett a kiviteli követelmények a felsorolt vegyi anyagokat tartalmazó egyes keverékekre is vonatkoznak.

A kivitelre a PIC-rendelet értelmében az I. mellékletben szereplő felsorolástól függően különböző követelmények vonatkoznak: az I. melléklet 1. részében felsorolt vegyi anyagok kivitelét be kell jelenteni az importáló országnak, míg az I. melléklet 2. és 3. részében felsorolt vegyi anyagok kivitelét be kell jelenteni az importáló országnak, és meg kell szerezni az importáló ország kifejezett hozzájárulását, kivéve, ha az Egyezmény értelmében a PIC-eljárás hatálya alá esnek, és olyan, az egyezményben részes fél területére irányulnak, amely beleegyezett a behozatalba. Ezek a kötelezettségek a rendelet I. mellékletében felsorolt anyagokat olyan koncentrációban tartalmazó keverékekre is vonatkoznak, amely az osztályozásról, címkézésről és csomagolásról szóló 1272/2008/EK rendeletben[2](CLP-rendelet) előírt címkézési kötelezettséggel jár, valamint bizonyos árucikkekre is vonatkoznak.

A PIC-rendelet emellett arra kötelezi a Bizottságot, hogy értesítse az Egyezmény titkárságát a PIC-rendelet I. mellékletének 2. részében felsorolt, az egyezmény egyik felhasználási kategóriájába (ipari vegyi anyagok vagy peszticidek) tartozó anyagokra vonatkozó, használatukat tiltó vagy szigorúan korlátozó, közvetlenül alkalmazandó jogszabályokról. Ez a folyamat közvetlenül alkalmazandó jogszabályokról szóló értesítésként ismert, és alapul szolgál a vegyi anyagoknak az Egyezmény III. mellékletébe történő felvételéhez.

Az I. melléklet 3. részében (amely az Egyezmény III. mellékletének felel meg) felsorolt vegyi anyagok vonatkozásában a Bizottság az Európai Unió nevében és a PIC-rendeletben foglalt felhatalmazás alapján behozatali határozatot hoz, amely körvonalazza, hogy az adott vegyi anyag behozható-e az Unióba, és ha igen, milyen feltételek mellett. Az Egyezmény titkársága megkapja a behozatali határozatot.

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 649/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról (HL L 201., 2012.7.27., 60. o.), https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/649/oj.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.), https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj.

1.2. A jelentéstételi gyakorlat

A PIC-rendelet 22. cikke előírja a Bizottság számára, hogy háromévente nyújtson be jelentést a rendelet értelmében folytatott tevékenységeiről, és készítsen összefoglaló jelentést, amely tartalmazza az alábbiakat:

- a tagállamok által a 22. cikk (1) bekezdése értelmében benyújtott, a rendeletben előírt eljárások végrehajtására vonatkozó információk, beleértve azokat, amelyek a vámellenőrzésekre, a jogsértésekre, a jogkövetkezményekre és a helyreállító intézkedésekre vonatkoznak,
- az Ügynökség által a 22. cikk (1) bekezdése értelmében benyújtott, a rendeletben előírt eljárások végrehajtására vonatkozó információk.

Ez a harmadik jelentéstételi gyakorlat a 2020–2022-es időszakra vonatkozik. Az online jelentéstételi kérdőívet 2024. március 28-án bocsátották a tagállamok rendelkezésére, kitöltési határideje 2024. május 10. volt. 2024. június 28-ig valamennyi jelentést benyújtották. Az Ügynökség 2023 októberében tette közzé a PIC-rendelet eljárásainak 2020 és 2022 közötti működéséről szóló jelentését[3].

Ez a jelentés az összefoglaló jelentés összegzése, amely áttekintést nyújt a PIC-rendelet 2020 és 2022 közötti végrehajtásáról.

2. A PIC-RENDELET IGAZGATÁSA

2.1. A Bizottság, az Ügynökség és a KNH-k a PIC-rendelet végrehajtása során végzett tevékenységeik koordinációját továbbra is hatékonynak ítélik

Nemzeti szinten minden tagállam kijelöl egy nemzeti hatóságot a PIC-rendeletben előírt igazgatási feladatok ellátására. Az előző jelentéstételi időszakhoz hasonlóan a tagállamok úgy vélték, hogy a KNH-k és a Bizottság, valamint a KNH-k és az Ügynökség közötti koordináció kielégítő.

A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a KNH-kkal és az Ügynökséggel folytatott együttműködés kielégítő volt mind a jelentéstételi időszak alatti rendszeres információcserék, mind a KNH-k előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyással foglalkozó, évente kétszer megtartott találkozóin folytatott megbeszélések tekintetében.

Az Ügynökség arról számolt be, hogy továbbra is eredményesen működtek együtt a KNH-kkal, a Bizottsággal való koordináció általában kielégítő volt, továbbá javult a munka kiszámíthatósága és tervezése.

2.2. Az erőforrások szűkössége veszélyezteti a hatékony végrehajtást, és akadályozza a javítási és végrehajtási tevékenységeket

A PIC-rendeletnek a Bizottság és az ECHA általi végrehajtására szánt források szintje továbbra is hasonló volt, mint az előző jelentéstételi időszakban.

Az Ügynökség által feldolgozott kiviteli bejelentések száma csökkent ebben a jelentéstételi időszakban. Az Ügynökség PIC-csapatának a feldolgozással kapcsolatos általános munkaterhelése azonban továbbra is magas maradt az egyéb feldolgozási és kapcsolódó feladatok számának növekedése miatt, beleértve a technikai/szabályozási támogatás iránti kérelmek számának jelentős növekedését is.

[3] ECHA (2023): Jelentés az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyásról szóló rendelet működéséről. ECHA-23-R-11-EN, https://echa.europa.eu/documents/10162/18272234/report_pic_art_22_2023_en.pdf.

A beadványok magas és egyre növekvő száma miatt az Ügynökség továbbra is fordított emberi és pénzügyi erőforrásokat az ePIC-alkalmazás fenntartására és javítására – a KNH-k gyakori kérésének megfelelően, valamint az e rendelet végrehajtásával kapcsolatos eljárásaira és munkamódszereire.

Az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyással foglalkozó KNH-k a PIC-rendelet végrehajtására szánt források 0,05–3,25 teljes munkaidős egyenértékben kifejezett szintjéről számoltak be. Azon tagállamok száma, amelyek arról számoltak be, hogy nemzeti végrehajtó hatóságaik elegendő erőforrással rendelkeznek a rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez, 12-re csökkent, míg ez a szám az előző jelentéstételi időszakban 15, az első jelentéstételi időszakban pedig 18 volt. Hasonlóképpen 10 tagállam – szemben az előző jelentéstételi időszak 8, és az első jelentéstételi időszak 7 tagállamával – állította azt, hogy nem rendelkezik elegendő forrással.

3. A PIC-RENDELET I. ÉS V. MELLÉKLETÉNEK AKTUALIZÁLÁSA

3.1. Az I. melléklet aktualizálása

A 23. cikk előírja, hogy a Bizottság legalább évente köteles az uniós jog – főleg a REACH-rendelet[4], a BPR[5] és a PPPR[6] – és az Egyezmény alakulásának függvényében felülvizsgálni az I. mellékletben szereplő vegyianyag-jegyzéket. A PIC-rendelet mellékletei a Bizottság által elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal módosulnak.

A jelentéstételi időszakban 48 anyagot vettek fel az I. mellékletbe, amelyek közül 44 anyag az I. melléklet 1. és 2. részébe került be. Ezek közül 35-öt azért vettek fel, mert a PPPR alapján tiltott anyagok, egyet a BPR alapján nem engedélyeztek biocid termékekben való használatra, hat a REACH szerinti korlátozás (három lakossági felhasználásra, három hivatásos felhasználásra), kettő pedig a POP-rendelet szerinti korlátozás alá esik. Négy anyagot vettek fel az I. melléklet 3. részébe, miután helyet kaptak az Egyezmény III. mellékletében. Emellett aktualizálták a PIC-rendelet I. mellékletében felsorolt uniós Kombinált Nómenklatúra-kódokat.

A PIC-rendelet 11. cikke értelmében a Bizottság írásban bejelenti az Egyezmény titkárságánál az I. melléklet 2. részében felsorolt, PIC-bejelentést igénylő vegyi anyagokat. A jelentéstételi időszak alatt 31 közvetlenül alkalmazandó jogszabályokról szóló értesítést nyújtottak be a titkárságnak.

3.2. Az V. melléklet aktualizálása

A PIC-rendelet V. melléklete 1. részének (kiviteli tilalom alá eső vegyi anyagok) módosításait egy anyagnak a POP-rendelet[7] I. mellékletébe való felvétele váltotta ki. A jelentéstételi időszakban öt anyagot vettek fel az V. melléklet 1. részébe.

A PIC-rendelet V. mellékletének 2. része a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagoktól eltérő, kiviteli tilalom hatálya alá tartozó vegyi anyagokat sorolja fel. A jelentéstételi időszakban egyes higanyt vagy higanyvegyületeket tartalmazó keverékeket és egyes, hozzáadott higanyt tartalmazó termékeket vettek fel e 2. részbe.

---

[4] A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet, http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.

[5] A biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 528/2012/EU rendelet, http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

[6] A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK rendelet, http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

[7] A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló (EU) 2019/1021 rendelet (HL L 169., 2019.6.25., 45. o.), http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj.

4. A PIC-RENDELET ALKALMAZÁSA

4.1. A KNH-k és az Ügynökség által az exportőröknek és importőröknek nyújtott tájékoztatás és támogatás továbbra is javultak, fokozva a megfelelést

24 tagállam számolt be arról, hogy figyelemfelkeltő és tájékoztatási intézkedéseket hajtott végre, különösen online tájékoztatást nyújtva. Az ilyen intézkedéseket végrehajtó tagállamok közül szinte mindegyik úgy vélte, hogy ez az exportőrök és importőrök részéről jobb megfelelést eredményezett.

Az Ügynökség a honlapján, a heti e-híreken, a hírleveleken, a közösségi médián, az ePIC-en belüli belső üzenetküldésen és az ügyfélszolgálatán keresztül továbbra is információkat és támogatást nyújtott az exportőröknek és importőröknek. Emellett javította az ePIC-oldalak[8] használhatóságát is.

Az Ügynökség egyéb tevékenységei közé tartoztak az exportőröknek szóló figyelemfelkeltő kampányok, különböző tájékoztató rendezvények lebonyolítása, valamint iránymutatás közzététele az Egyesült Királyság EU-ból való kilépéséről és az Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvről annak érdekében, hogy tájékoztassák a vállalatokat a PIC-rendelet szerinti kötelezettségeikről a brexitet követően[9].

4.2. A KNH-k és az ECHA által kezelt kiviteli bejelentések számának növekedése megállt, és a tagállamok által feldolgozott bejelentések száma továbbra is egyenlőtlenül oszlik meg

A kiviteli bejelentés olyan eszköz, amely révén az országok információcserét folytatnak a tilalom vagy szigorú korlátozás alá eső vegyi anyagokról. Azoknak az uniós exportőröknek, akik a rendelet I. mellékletének 1. részében felsorolt vegyi anyagot szándékoznak exportálni, kiviteli bejelentést kell benyújtaniuk a KNH-juknak. Amint a KNH ellenőrizte és elfogadta a bejelentést, azt továbbítják az Ügynökségnek, amely ellenőrzi, majd továbbítja a bejelentést az importáló ország KNH-jának. Amennyiben nem érkezik átvételi elismervény, az Ügynökség újra elküldi a bejelentést.

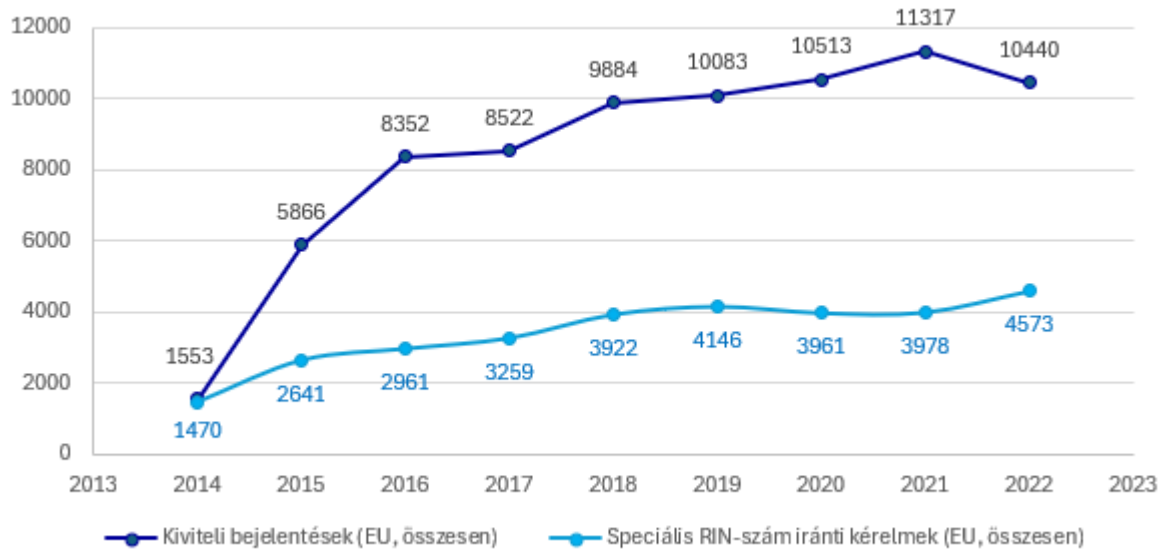
Az egész eljárás lebonyolítására az ePIC-en keresztül kerül sor, és az exportőröknek a rendelkezésre bocsátott bejelentési sablont kell használniuk. Bizonyos kivitelek esetében, amelyek mentesülnek a PIC-rendelet vagy a kiviteli bejelentési kötelezettség alól, az exportőröknek speciális RIN-számot kell kérniük a KNH-juktól, és a vámkezelés elősegítése érdekében ezt fel kell tüntetniük a vám-árunyilatkozatban.

A kiviteli bejelentések és a speciális RIN-szám iránti kérelmek száma 2014 és 2019 között folyamatosan nőtt, de a jelenlegi jelentéstételi időszakban a stabilizáció jelei mutatkoztak. (Figure 1).

[8] https://echa.europa.eu/support/dossier-submission-tools/epic.

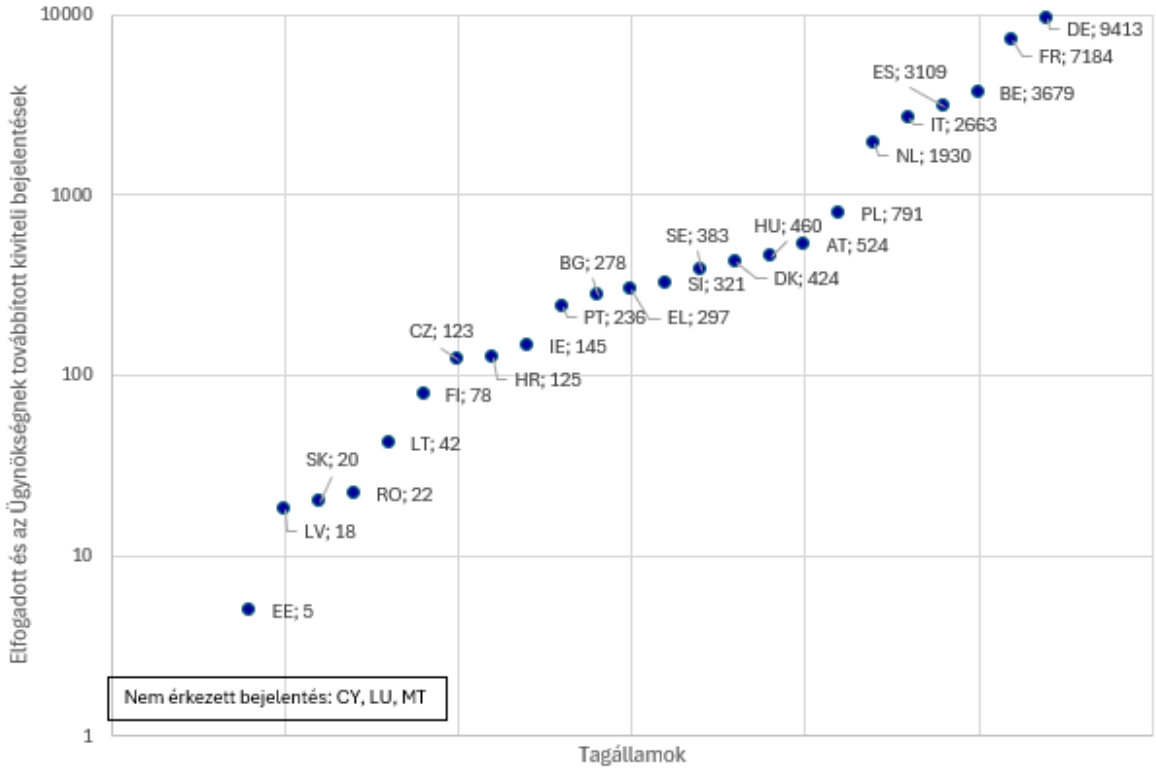
[9] https://echa.europa.eu/advice-to-companies-q-as/pic (brexit), és https://echa.europa.eu/advice-to-companies-q-as/northern-ireland.

1. ábra: A KNH-k által elfogadott és az Ügynökségnek továbbított kiviteli bejelentések és a KNH-k által elfogadott speciális RIN-szám iránti kérelmek teljes száma évente

A korábbiakhoz hasonlóan a feldolgozott kiviteli bejelentések száma is jelentősen eltért az egyes tagállamok között (Figure 2).

2. ábra: A KNH-k által a jelentéstételi időszakban elfogadott és az Ügynökségnek továbbított kiviteli bejelentések száma

Ebben a jelentéstételi időszakban 21 tagállam dolgozott fel több kiviteli bejelentést, mint az előző időszakban. A feldolgozott bejelentések száma Belgiumban nőtt a legnagyobb mértékben (+1 660), ezt követte Hollandia (+901), Németország (+768) és Spanyolország (+726).

A tagállamok által feldolgozott speciális RIN-kérelmek száma igen eltérő volt. Továbbra is Németország, Belgium és Franciaország fogadta el a legtöbb kérelmet.

4.3. A helytelen kitöltés miatt újra benyújtandó kiviteli bejelentési formanyomtatványok száma csökkent, de továbbra is magas

A jelentéstételi időszakban a tagállamok 3 010 kiviteli bejelentés újbóli benyújtását kérték, míg az előző időszakban ez a szám 5 889, az azt megelőző időszakban pedig 2 904 volt. Ennek fő okai a tájékoztatási követelmények be nem tartása és a kiviteli bejelentéshez csatolt biztonsági adatlappal kapcsolatos problémák voltak.

Az Ügynökség 1 760 kiviteli bejelentés újbóli benyújtását kérte a jelentéstételi időszakban, ami csökkenést jelent az előző időszak 2 758-as számához képest. Hasonló tendencia figyelhető meg a KNH-k által kért ismételt benyújtások esetében is.

A tagállamok ebben a jelentéstételi időszakban 738 kiviteli bejelentést utasítottak el, ami növekedést jelent az előző időszak 544 elutasított jelentéséhez képest. A KNH-k arról számolnak be, hogy az exportőrök által tapasztalt fő nehézségek a következők voltak: a KN- vagy CUS-kódok és a kivitelhez közvetlenül kapcsolódó információk (például az importőr elérhetőségei) rendelkezésre állása, amely területen alig vagy egyáltalán nem történt javulás; valamint a vegyi anyag tervezett felhasználása az importáló országban, amely területen jelentős javulás történt.

A közvetlenül alkalmazandó jogszabály összefoglalásával és indokolásával, a hatálybalépés időpontjával és az EU által hozott, közvetlenül alkalmazandó jogszabályra vonatkozó információkkal kapcsolatos bejelentett nehézségek tekintetében is jelentős javulás volt tapasztalható.

4.4. A harmadik országokból érkező kiviteli bejelentések száma nőtt

A 9. cikk értelmében az Ügynökségnek be kell vinnie a harmadik országoktól érkező kiviteli bejelentéseket az adatbázisába, vissza kell igazolnia az exportáló ország KNH-jának a bejelentés átvételét, és másolatot kell küldenie a bejelentésről a behozatalt fogadó tagállam(ok) KNH-jának.

Az Ügynökség a jelenlegi jelentéstételi időszakban 1 863 bejelentést kapott harmadik országoktól, ami növekedést jelent az előző időszak 1 371 bejelentéséhez képest. A 2020-as csökkenést követően az értesítések száma 2022-re több mint kétszeresére nőtt.

4.5. A vegyi anyagok kivitelével és behozatalával kapcsolatos, KNH-k általi jelentéstétel hatékonyabbá vált, de még javításra szorul

A 10. cikk előírja, hogy a rendelet I. mellékletében felsorolt vegyi anyagok exportőrei és importőrei tájékoztassák a KNH-t az előző évben harmadik országokba exportált vagy onnan behozott mennyiségekről. Az exportőröknek emellett tájékoztatniuk kell a KNH-t minden importőr nevéről és címéről. A KNH-knak évente továbbítaniuk kell ezt az információt az Ügynökségnek, amely azután uniós szinten összesíti és nyilvánosan hozzáférhetővé teszi az adatokat[10].

[10] ECHA, Éves jelentés a PIC-rendelet hatálya alá tartozó kivitelről és behozatalról: https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports.

Az Ügynökség és a KNH-k által szolgáltatott információk arra engedtek következtetni, hogy a 10. cikk szerinti jelentéstételi folyamat zökkenőmentesen működött. 7 tagállam számolt be az információk exportőrök általi késedelmes benyújtásáról, míg 9 tagállam jelentett az importőrök általi késedelmes benyújtást (szemben az előző jelentéstételi időszak 5 esetével). Több hiba fordult elő a bejelentett mennyiségek tekintetében, többek között azért is, mert az Ügynökség javította az ePIC jelentéstételi funkcióját, amibe beletartozik az is, hogy figyelmeztető jelzést ad ki a potenciálisan hibás mennyiségekre vonatkozóan. Emellett az Ügynökség ellenőrzőlistát készített a KNH-k számára, hogy segítse őket az ágazati jelentések ellenőrzésében, valamint az exportált és importált vegyi anyagok mennyiségéről szóló összesített nemzeti jelentések elkészítésében. Az előző két jelentéstételi időszaktól eltérően azonban az Ügynökség megállapította, hogy egyes KNH-k késedelmesen nyújtották be jelentéseiket.

4.6. Az Európai Unió behozatali határozatokat fogadott el a Rotterdami Egyezmény III. mellékletében felsorolt öt anyag vonatkozásában

Az Egyezmény 10. cikke értelmében a feleknek minden új, a III. mellékletben felsorolt vegyi anyag tekintetében behozatali határozatot kell elfogadniuk és benyújtaniuk a titkársághoz. A PIC-rendelet 13. cikke értelmében az uniós behozatali határozatok elfogadására a Bizottság végrehajtási jogi aktusa révén kerül sor, amelyet véleményezésre benyújtanak a REACH-bizottsághoz a tanácsadó-bizottsági eljárásnak megfelelően.

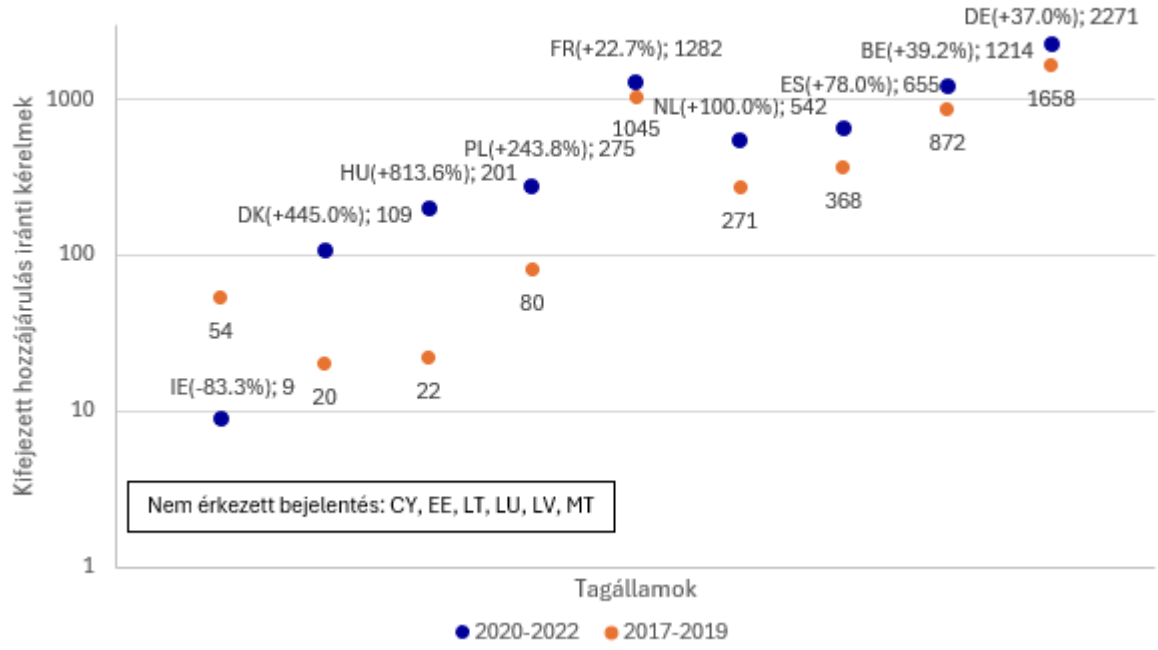
A jelentéstételi időszak során a Bizottság egy végrehajtási határozatot fogadott el, amely két anyagra vonatkozóan új behozatali határozatokat hozott, valamint három egyéb anyag behozatali határozatát módosította.

4.7. A harmadik országok alacsony válaszadási aránya a kifejezett hozzájárulás iránti kérelmek esetében továbbra is alacsony, de növekszik, és a javított rendszerek, valamint az Ügynökség és a KNH-k közötti megfelelő koordináció pozitív hatással járt

A 14. cikk előírja az importáló ország kifejezett hozzájárulását az I. melléklet 2. vagy 3. részében felsorolt vegyi anyagok kivitelét megelőzően. Ugyanakkor az exportőr KNH-ja döntheti el, eseti alapon és a Bizottsággal konzultálva, hogy mentességet ad-e ezen követelmény alól, ha a 2. részben felsorolt vegyi anyagok kivitele OECD-országba irányul vagy amikor 60 nap elteltével nem érkezik válasz az importáló országtól, feltéve, ha bizonyos feltételek teljesülnek.

A jelenlegi jelentéstételi időszakban 19 tagállam kezelt kifejezett hozzájárulás iránti kérelmeket, és összesen 7 233 kérelmet dolgozott fel, míg az előző időszakban ez a szám 5 058, az azt megelőző időszakban pedig 3 362 volt. A feldolgozott kérelmek száma 13 tagállamban volt magasabb, mint az előző időszakban (Figure 3).

3. ábra: A tagállamok által a jelenlegi időszakban feldolgozott kifejezett hozzájárulás iránti kérelmek száma az előző időszakhoz képest a legnagyobb változást tapasztalók esetében (a százalékos változás zárójelben szerepel).

10 tagállam számolt be nehézségekről a kifejezett hozzájárulási eljárás végrehajtásával kapcsolatban, ami hárommal több, mint az előző jelentéstételi időszakban. A fő kihívás továbbra is az importáló országok KNH-ival folytatott kommunikáció volt. A 7 233 kifejezett hozzájárulás iránti kérelem 58 %-ára érkezett válasz, ami valamivel több, mint az előző időszak 54 %-a.

A korábbiakhoz hasonlóan az Ügynökség úgy ítélte meg, hogy ez a folyamat zökkenőmentesen működik, az együttműködés pedig hatékony. A KNH-k visszajelzései szerint az érvényességi időszak meghatározása és néhány konkrét korlátozás (pl. RIN-specifikusság, exportőrspecifikusság)jelenti a legnagyobb problémát a válaszok értelmezése során.

11 tagállamnak kellett eldöntenie, hogy az I. melléklet 2. részében felsorolt vegyi anyagoknak az OECD-országokba történő kiviteléhez szükség van-e kifejezett hozzájárulásra, szemben az előző időszak 8 tagállamával és az azt megelőző időszak 6 tagállamával. Egyetlen tagállam sem számolt be nehézségekről e döntés meghozatala vonatkozásában.

15 tagállam kapott a 14. cikk (7) bekezdése szerinti mentesség iránti kérelmet, ami emelkedést jelent az előző időszak 13 tagállamához és az azt megelőző időszak 11 tagállamhoz képest. A mentesség iránti kérelmek száma az előző időszak 571-es számához képest a jelenlegi időszakban 1 328-ra nőtt. Csak egy tagállam számolt be nehézségekről a mentességi eljárás végrehajtása tekintetében.

A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a mentességi eljárás általában véve zökkenőmentesen működik, és pozitívként értékelte a KNH-kkal való együttműködést. Az Ügynökség szintén úgy vélte, hogy a folyamat összességében zökkenőmentesen működik, és a korábbi időszakokban jelentett bizonyos hatékonysági hiányosságokat orvosolták.

10 tagállam számolt be olyan esetekről, amikor engedélyezték a kivitelt a kifejezett hozzájárulás iránti kérelemre való válaszadásig a 14. cikk (8) bekezdése alapján. Az esetek teljes száma 181 volt, szemben az előző jelentéstételi időszak 569 esetével. Az Ügynökség nem számolt be nehézségekről, ami jelentős javulást jelent az előző időszakhoz képest. Ez főként az ePIC-funkciók javításának volt köszönhető.

4.8. Kevesebb esetben nem tartották be az exportált vegyi anyagokra vonatkozó tájékoztatási követelményeket

A 17. cikk szerint az exportált vegyi anyagok csomagolását és címkézését a vonatkozó uniós rendelkezéseknek megfelelően kell végezni, kivéve, ha az importáló ország másképp rendelkezik. A REACH-rendelet II. mellékletének megfelelő biztonsági adatlapokat az exportált vegyi anyaggal együtt minden importőrnek el kell küldeni.

Mindössze 3 tagállam számolt be megfelelési problémákról az exportált vegyi anyagokhoz mellékelendő információkkal kapcsolatban, szemben az előző időszak 6 tagállamával.

4.9. Valamennyi tagállam rendelkezik ellenőrzési és végrehajtási rendszerrel, de kevesebb tagállam számolt be arról, hogy rendelkezik végrehajtási stratégiával

A 18. cikkel összhangban valamennyi tagállam kijelölte a rendelet végrehajtásáért felelős hatóságokat az I. mellékletben felsorolt vegyi anyagok behozatalának és kivitelének ellenőrzése tekintetében. Egy kivételével minden tagállamban érintett a vámhatóság, és a legtöbb tagállamban a környezetvédelmi/egészségügyi felügyelőség is.

12 tagállam rendelkezik végrehajtási stratégiával, ami csökkenést jelent az előző időszak 16 tagállamához képest. Néhány tagállamban ennek oka az volt, hogy a végrehajtás már folyamatban volt, és nem volt szükség további fejlesztésekre. 12 tagállam rendszeres képzést biztosít az ellenőrök számára, és néhány tagállam alkalmi témaként foglalkozik a PIC-rendelettel a vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályokról szóló általános képzés keretében. Összességében csökkent a rendszeres képzések száma, és most először jelezte néhány tagállam, hogy forráshiány vagy pénzügyi megszorítások miatt nem került sor képzésre.

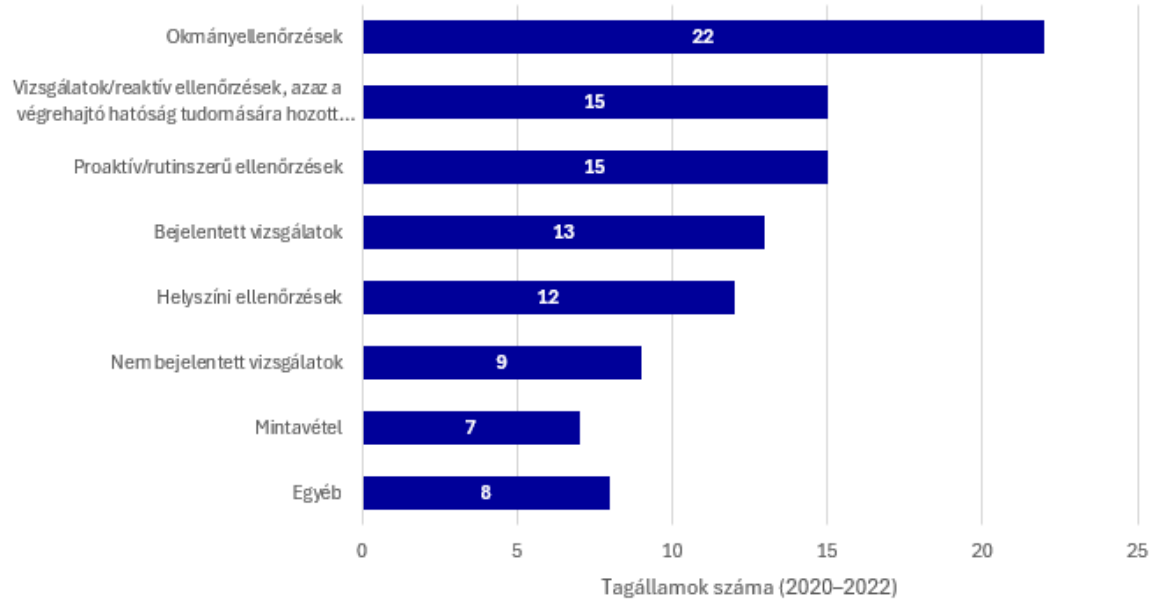
A beszámolók szerint a jelentéstételi időszak alatt exportellenőrzést 17 tagállam, importellenőrzést pedig 12 tagállam végzett. A korábbiakhoz hasonlóan kevés jogsértést tártak fel. A KNH-knak a Fórum tevékenységeivel kapcsolatos visszajelzései többnyire pozitívak voltak.

Azon tagállamok száma, amelyek azt jelezték, hogy végrehajtó hatóságaik elegendő erőforrással rendelkeznek a rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez, 12-re csökkent, míg ez a szám az előző jelentéstételi időszakban 15 volt. Az előző időszak 8 tagállamához képest 10 tagállam állította, hogy nem rendelkezik elegendő pénzügyi és/vagy emberi erőforrással.

4.10. Míg egyes tagállamokban fokozódtak a végrehajtási tevékenységek, kevesebb jogsértés vezetett szankciókhoz

Az elvégzett végrehajtási tevékenységek típusai nagyrészt megegyeztek az előző időszak tevékenységtípusaival (Figure 4). Ugyanakkor néggyel több tagállam végzett okmányellenőrzést (80 %), és hárommal több tagállam végzett proaktív/rutinszerű ellenőrzést. A tagállamok több mint a fele végzett vizsgálatokat, illetve reaktív vagy proaktív ellenőrzéseket, és csaknem a felük számolt be arról, hogy szemlét vagy helyszíni ellenőrzést tartott.

4. ábra: A tagállamokban elvégzett végrehajtási tevékenységek

A jelentéstételi időszakban összesen 93 691 exportellenőrzésre került sor, az előző időszak 9 132, és az azt megelőző időszak 6 474 ellenőrzéséhez képest. Ez a jelentős növekedés főként a Bulgária által irodai eszközökkel végzett ellenőrzéseknek (40 425) és a Spanyolország által végzett meg nem határozott ellenőrzéseknek (42 168) tudható be (Table 1). A behozatalt illetően 60 421 ellenőrzésre került sor, az előző időszak 1 463, és az azt megelőző időszak 1 941 ellenőrzéséhez képest. Ez a jelentős növekedés főként a Spanyolország által végzett ellenőrzéseknek (58 177) tudható be. Az ellenőrzések többségét továbbra is a vámellenőrzések teszik ki.

1. táblázat: A PIC-rendelet szerinti ellenőrzéseket magukban foglaló, kivitelre és behozatalra vonatkozó hatósági ellenőrzések teljes száma a jelentéstételi időszakban (az előző időszak zárójelben)

	A vámhatóságok által végzett ellenőrzések	Az ellenőrök által végzett ellenőrzések	Más szervezetek által végzett ellenőrzések
Kivitelre vonatkozó hatósági ellenőrzések	93 308 (8 599)	383 (526)	0 (7)
Behozatalra vonatkozó hatósági ellenőrzések	59 299 (237)	1 082 (1 193)	40 (33)

7 tagállam – szemben az előző jelentéstételi időszak 5, és az első jelentéstételi időszak 3 tagállamával – számolt be arról, hogy vámellenőrzések révén tártak fel jogsértéseket, de a jogsértések aránya nagyon alacsony volt (körülbelül 0,3 %)[11]. Az előző jelentéstételi időszakhoz hasonlóan 6 tagállam (az első jelentéstételi időszakban 9 tagállam) állapított meg jogsértéseket ellenőrök által végzett ellenőrzéseken keresztül. A jogsértések aránya magasabb, mint a vámellenőrzések esetében (körülbelül 5,4 %[12]).

A vámhatóságok által feltárt fő jogsértési kategória az egységes vámokmány 44. rovatának nem megfelelő kitöltéséhez (60 jogsértés) és a RIN-szám hiányához (46 jogsértés) kapcsolódott. Az ellenőrök által feltárt fő jogsértési kategória a biztonsági adatlapra vonatkozó rendelkezésekkel (35 jogsértés) és a vegyi anyag kiviteli bejelentésének hiányával volt kapcsolatos (20 jogsértés).

[11] A kivitel és a behozatal ellenőrzése közötti esetleges átfedések miatt ez csak indikatív adat az összehasonlításhoz.

Ebben a jelentéstételi időszakban 3 tagállamban 13 jogsértés vezetett szankcióhoz, míg az előző időszakban ugyanez a szám 3 tagállamban 29, az első időszakban pedig 4 tagállamban 13 volt.

4.11. Az Ügynökség által nyújtott technikai segítségnyújtást továbbra is szívesen fogadták

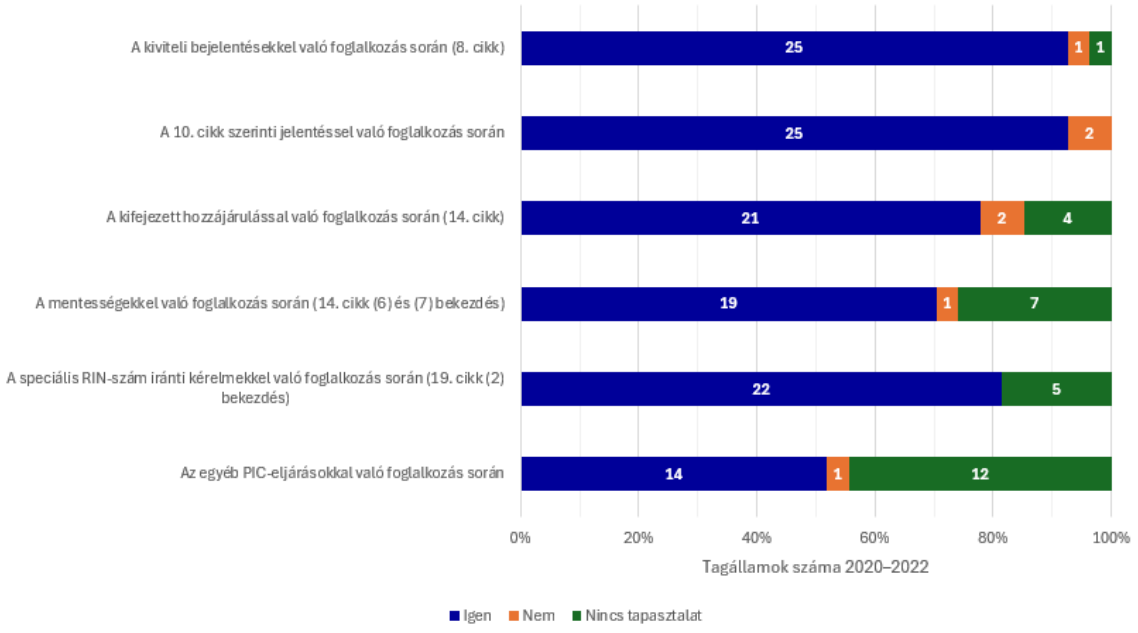
Az Ügynökség részt vett együttműködési tevékenységekben, beleértve a Rotterdami Egyezmény részes felei kapacitásának javítását célzó három regionális munkaértekezletet, két webináriumot és egy, az Egyezmény által a különböző régiók támogatása céljából szervezett munkaértekezletet. Az Ügynökség az Előcsatlakozási Támogatási Eszközön keresztül támogatást nyújtott a tagjelölt országoknak is vegyianyag-kezelési kapacitásuk növelése érdekében. Ebben a jelentéstételi időszakban egyetlen tagállam sem vett részt együttműködési tevékenységekben.

4.12. Az ePIC felhasználói általában még inkább felhasználóbarátnak és a munkájuk szempontjából hasznosnak tartották az informatikai eszközt

Az Ügynökség fejlesztette ki és tartja karban az ePIC-et, az összes érintett hatóság, köztük a végrehajtó hatóságok és a vámhatóságok, valamint az exportőrök és importőrök által használt informatikai eszközt. Az ePIC ágazati felhasználóinak száma az előző időszak óta megkétszereződött, és a felhasználók 91 %-át teszi ki.

Az ePIC-hez az időszak alatt hozzáadott új funkciók a feldolgozási idő csökkenéséhez, hatékonyabb folyamatokhoz, az esetek jobb nyomonkövethetőségéhez, valamint következetesebb és megbízhatóbb adatokhoz vezettek. A KNH-k fő feladataik ellátásában általában felhasználóbarátnak és hasznosnak minősítették az ePIC-et, és az előző időszakhoz képest javulást tapasztaltak (Figure 5).

5. ábra: Könnyen használható-e az ePIC-rendszer a KNH-k számára?

Az ePIC tekintetében mind a KNH-k, mind az Ügynökség az ágazattól érkező főként pozitív visszajelzésekről számoltak be. Az Ügynökség által 2022 végén indított használhatósági tanulmány a javításra vonatkozó számos javaslatot fogalmazott meg, amelyek közül néhányat prioritásként kezeltek a végrehajtás tekintetében, míg másokat egy későbbi szakaszra irányoztak elő.

4.13. A PIC-rendelet végrehajtására vonatkozó információk és adatok könnyebben hozzáférhetővé váltak

2022 novemberében működésbe lépett egy továbbfejlesztett PIC-terjesztési platform, amely biztosítja a PIC-adatok hatékony terjesztését és az Ügynökség több rendeletben előírt terjesztési platformjával való jobb integrációt. 2022 decemberében a platform kiegészült a Rotterdami Egyezmény szerinti uniós behozatali válaszokkal kapcsolatos információkkal[12].

Az Ügynökség a 10. cikk alapján három jelentést tett közzé a kereskedelemről 2019-re, 2020-ra és 2021-re vonatkozóan, két jelentést a 2018–2019-es és a 2020–2021-es időszakra vonatkozóan a 20. cikk szerinti információcseréről[13], valamint a 22. cikk alapján egy jelentést a rendelet működéséről a 2020–2022-es időszakra vonatkozóan[14].

5. KÖVETKEZTETÉSEK

A PIC-rendelet átülteti az uniós jogba a Rotterdami Egyezményt. A célkitűzései megegyeznek az Egyezmény célkitűzéseivel, azonban túlmutat az Egyezmény rendelkezésein, hogy magasabb szintű védelmet nyújtson, különösen a fejlődő országoknak és az átmeneti gazdaságú országoknak.

Ez a jelentés azt mutatja, hogy a PIC-rendeletben meghatározott eljárások és azok végrehajtása zökkenőmentesen működnek, különösen a KNH-k, az ECHA és a Bizottság közötti, mind a belső uniós feladatok, mind a nemzetközi munka terén hatékony koordinációnak és együttműködésnek köszönhetően. Ez alapvető fontosságú volt a rendelet célkitűzéseinek eléréséhez.

A kiviteli bejelentési eljárás biztosítja, hogy az importáló országok fontos információkhoz jussanak hozzá a vegyi anyagokkal és azok kivitelével kapcsolatban. Évente több mint 10 000 kiviteli bejelentésre kerül sor, ami egyértelműen mutatja ezen információcsere nagyságrendjét. Ez nagy munkaterhet ró az Ügynökségre és a KNH-kra, amely csak megfelelő személyzeti erőforrásokkal kezelhető. Az Ügynökség által kifejlesztett és karbantartott „ePIC” informatikai alkalmazás teljesítménye fontos szerepet játszik e tekintetben.

A kifejezett hozzájárulási eljárás – mint bizonyos vegyi anyagok kivitelére vonatkozó szokásos eljárás – alkalmazása, amely túlmutat az Egyezményen, azt jelentette, hogy a jelentéstételi időszakban az importáló országokhoz 7 233 kifejezett hozzájárulás iránti kérelmet küldtek. A kérelmek nagy száma számos importáló ország számára nehézségeket okozott, és a kérelmek 42 %-a megválaszolatlan maradt.

A PIC-rendelet hatálya alá tartozó vegyi anyagok exportőrei általában ismerték a kötelezettségeiket, és képesek voltak azok teljesítésére. A KNH-k és az Ügynökség biztosították a szükséges támogatást a jogsértések számának alacsony szinten tartásához. Bár a vámhatóságok nagy számú ellenőrzést végeztek a kivitel (93 308) és a behozatal (59 299) tekintetében is, a jogsértések aránya nagyon alacsony, mintegy 0,3 % volt. Ez az arány az ellenőrök által végzett ellenőrzések esetében valamivel magasabb, mintegy 5,4 %-os volt.

Általánosságban elmondható, hogy bár a tagállamok eleget tudtak tenni kötelezettségeiknek, néha nehezen tudtak megbirkózni a kiviteli bejelentések minden év végén tapasztalt magas számával és a határidők betartásával. Az Ügynökség munkája maradéktalanul megfelelt a PIC-rendelet előírásainak, és alapvető fontosságú volt az eljárások zökkenőmentes működése

[12] https://echa.europa.eu/eu-import-responses-under-the-rotterdam-convention.

[13] https://echa.europa.eu/regulations/prior-informed-consent-regulation/reporting-on-information-exchange.

[14] https://echa.europa.eu/reports-on-the-operation-of-pic-regulation.

szempontjából. A Bizottság eleget tett a PIC-rendelet szerinti kötelezettségeinek, és a jelentéstételi időszakban két felhatalmazáson alapuló rendeletet fogadott el, amelyek 48 vegyi anyagot vettek fel az I. mellékletbe, valamint elfogadott egy végrehajtási határozatot az uniós behozatali határozatokról. Emellett a Bizottság koordinálta az Európai Unió hozzájárulását a nemzetközi erőfeszítésekhez, és képviselte az Uniót az Egyezmény vonatkozásában.